

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 7C/134/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815202714
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Melníková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8815202714.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudkyňou JUDr. Martinou Melníkovou v právnej veci žalobcu: Quantum Credit a.s., so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 47 248 980, právne zast. PERSPECTA Legal, s.r.o., so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, IČO: 36 668 745 proti žalovanému: E. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX P. XX, Š. Z. J.A. S., o zaplatenie 381,07 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 99,12 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 79,26 eur od 26.03.2012 do zaplatenia, vo výške 9% ročne zo sumy 19,86 eur od 26.04.2012 do zaplatenia a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

Žalovanému sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 381,07 eur spolu s úrokom z omeškania 9% p.a. zo sumy 79,26 eur od 26.03.2012 do zaplatenia, zo sumy 52,869 eur od 26.04.2012 do zaplatenia, vo výške 8,75% ročne zo sumy 248,95 eur od 26.02.2013 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom a.s., uzavrela so žalovaným podľa § 44 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov dňa 22.02.2012 Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytnutie mobilných hlasových služieb, program Relax 100 a dňa 22.02.2012 dodatok k zmluve o pripojení, predmetom ktorého bolo poskytnutie zľavy na využívané služby a mobilný telefón SAMSUNG GALAXY Y S5360 v lehote 24 mesiacov. Na základe zmluvy poskytoval Slovak Telekom, a.s. plnenie riadne s včas a riadne žalovanému aktivoval zmluvne dohodnutý program služieb. Vzhľadom na to, že si žalovaný svoj zmluvný záväzok nesplnil, faktúry nezaplatil, porušil zmluvnú povinnosť, z čoho mu následne vyplýva povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu. Za poskytnuté služby boli žalovanému vystavené faktúry č. 7202718064, so splatnosťou 25.03.2012 na sumu 79,26 eur, č. 7203610498, so splatnosťou 25.04.2012 na sumu 52,86 eur, č. 7301226780, so splatnosťou 25.02.2013 na sumu 248,95 eur. Vzhľadom na skutočnosť, že Slovak Telekom a žalobca uzavreli medzi sebou Zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 20.11.2013, predmetné pohľadávky sa stali vlastníctvom žalobcu. Na základe uvedeného došlo zo strany Slovak Telekomu k oznámeniu o postúpení pohľadávky voči žalovanému. Podnik svoju zmluvnú povinnosť plnil riadne a včas a riadne službu fakturoval, preto mu vznikol nárok na úhradu faktúry. Keďže žalovaný zmluvu porušil tým, že faktúry nezaplatil, v dôsledku čoho bol deaktivovaný, vznikol podniku na základe toho nárok fakturovať zmluvnú pokutu. Okrem týchto nárokov si žalobca uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania a náhradu trov konania.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, písomným vyjadrením žalobcu spolu s prílohami a zistil nasledujúci skutkový stav:

Žiaden z účastníkov sa na pojednávanie nedostavil. Právny zástupca žalobcu ospravedlnil svoju neúčasť, ako aj neúčasť žalobcu z dôvodu hospodárnosti a žiadal, aby súd rozhodol v ich neprítomnosti.

Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu vo vyjadrení zo dňa 23.11.2015 uviedol, že žalovaný porušil bod 1 písm. b) Dodatku zmluvy o pripojení program Relax 100 a zároveň článok 5 bod 5.2 písm. b) Všeobecných obchodných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s., tým, že nezaplatil cenu za poskytnuté služby riadne a včas, v dôsledku čoho vzniklo podniku právo v zmysle bodu 4 dodatku k zmluve o pripojení vyfakturovať žalovanému zmluvnú pokutu vo výške 248,90 eur uvedenú v tabuľke č. 1. Zmluvnou pokutou bola zabezpečená suma 572,64 eur, čo predstavuje mesačný poplatok za paušál Relax 100 vo výške 23,86 eur počas lehoty viazanosti 24 mesiacov. Nedodržaním lehoty viazanosti 24 mesiacov sa poskytovateľovi služby nevrátilo kalkulované plnenie v podobe marže z tržieb za poskytnuté služby, keďže poskytovateľ služby vstupoval do zmluvného vzťahu so žalovaným za predpokladu určitého očakávania hospodárskeho výsledku, čo plne korešponduje s obsahom jeho podnikateľskej činnosti. Navyše bol žalovanému poskytnutý telefón Samsung Galaxy Y S5630 v zľavenej cene za 1 euro, pričom skutočná cena mobilného telefónu predstavuje sumu 129 eur. Iné poplatky a služby predstavujú poplatky za obmedzenie a prerušenie služby pre neplatenie. V zmysle bodu 14.2 písm. b) Všeobecných obchodných podmienok je spoločnosť oprávnená dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie služieb účastníkovi bez predošlého upozornenia z dôvodu nezaplatenia splatnej ceny za služby do 1 dňa od jej splatnosti a to až do jej zaplatenia alebo zániku zmluvy.

Zo zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 22.02.2012 uzavretou medzi žalobcom ako podnikom a žalovaným ako účastníkom, fyzickou osobou nepodnikateľom podľa zákona č. 351/2011 o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov vyplýva, že predmetom zmluvy bol program služieb Relax 100.

Žalovaný vyhlásil, že sa zoznámil so Všeobecnými podmienkami pre poskytovanie verejných služieb prostredníctvom mobilnej siete Podniku, s osobitnými podmienkami služieb, ak ich podnik vydal pre služby, ktoré požaduje aktivovať a Cenníkom ktoré sa ako neoddeliteľné súčasť tejto zmluvy zaviazal dodržiavať. Svojim podpisom potvrdil prevzatie Všeobecných podmienok, osobitných podmienok, Cenníka a vyššie špecifikovanej SIM karty.

Podľa bodu 1 dodatku k zmluve jeho predmetom bola aktivácia programu služieb uvedeného v tabuľke č. 1 dodatku (písm. a) dodatku), záväzok účastníka riadne a včas platiť cenu za zriadenie a poskytovanie služieb podniku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou, dodatkom, všeobecnými podmienkami a cenníkom (písm. b) dodatku), záväzok podniku zabezpečiť účastníkovi predaj zľavneného mobilného telefónu, ktorý je bližšie špecifikovaný v tabuľke č. 1 (písm. c) dodatku).

Účastník sa zaväzuje, že po dobu 24 mesiacov nepožiadá o vypojenie SIM karty z prevádzky a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konania, na základe ktorého by Podniku vzniklo právo zrušiť Zmluvu odstúpením od nej alebo právo vypovedať Zmluvu z dôvodov porušenia povinnosti zo strany Účastníka; za žiadosť o vypojenie SIM karty z prevádzky sa pritom považuje najmä výpoveď Zmluvy zo strany Účastníka, žiadosť o jej vypojenie v prípade straty alebo krádeže SIM karty, ako aj odstúpenie Účastníka od Zmluvy z iného dôvodu, než je porušenie povinnosti na strane Podniku (bod 2. Dodatku).

Podľa bodu 4 Dodatku v prípade porušenia záväzku účastníka uvedeného v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto Dodatku, v dôsledku čoho dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku.

Z tabuľky č. 1 dodatku súd zistil, že dĺžka viazanosti bola dohodnutá na 24 mesiacov a suma zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur.

Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému faktúru č. 7202718064 splatnú dňa 25.03.2012 na sumu 79,26 eur (poplatky za služby), faktúru č. 7203610498 splatnú dňa 25.04.2012 na sumu 52,86 eur (poplatky za služby+ iné poplatky a služby) a faktúru č. 7301226780 splatnú dňa 25.02.2013 na sumu 248,95 eur (zmluvná pokuta).

Oznámením o postúpení pohľadávky podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka zo dňa 04.12.2013 právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil postúpenie pohľadávky vo výške 381,07 eur s príslušenstvom na žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2013.

Podľa čl. 1 bod 1.2 Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. (ďalej len Všeobecné podmienky), zmluva je zmluva o pripojení uzatvorená medzi spoločnosťou ST a účastníkom, ktorej predmetom je záväzok spoločnosti ST zriadiť potrebný prístup a pripojiť koncové zariadenie účastníka k verejnej mobilnej telefónnej sieti spoločnosti ST a sprístupniť účastníkovi súvisiace služby a záväzok účastníka zaplatiť cenu za uvedené zariadenie pripojenia a sprístupnenie služieb.

Okrem ďalších povinností uvedených vo Všeobecných podmienkach je účastník povinný najmä uhrádzať cenu za využívanie služieb v súlade so zmluvou a s platným cenníkom (čl. 5 bod 5.2 písm. b) Všeobecných podmienok).

V zmysle čl. 12 bod 12.1 Všeobecných podmienok, ak v lehote splatnosti nedôjde zo strany účastníka k úhrade akéhokoľvek peňažného záväzku alebo jeho časti zo zmluvy alebo z akéhokoľvek iného zmluvného vzťahu so spoločnosťou ST, má spoločnosť ST voči účastníkovi nárok na úrok z omeškania podľa predpisov občianskeho práva.

Spoločnosť ST je oprávnená dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie služieb účastníkovi bez predošlého upozornenia z dôvodu nezaplatenia splatnej ceny za služby do 1 dňa od jej splatnosti, a to až do jej zaplatenia alebo do zániku zmluvy (čl. 14 bod 14.2 písm. b) Všeobecných podmienok).

V zmysle čl. 17 bod 17.2 Všeobecných podmienok zmluva, všeobecné podmienky, ako aj vzťahy založené zmluvou a všeobecnými podmienkami, ktoré nie sú výslovne upravené v zákone, zmluve a týchto všeobecných podmienkach, sa spravujú ustanoveniami ostatných príslušných právnych predpisov.

Podľa Cenníka mesačných programov, poplatok za program služby Relax 100 je vo výške 23,86 eur mesačne.

Pohľadávka voči žalovanému bola na žalobcu postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2013, čím je preukázaná aktívna legitímácia žalobcu v tomto konaní.

Podľa § 43 ods. 1, písm. a) a d) zákona NR SR č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvorenia zmluvy a dodatku, podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu a právo dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie verejnej služby z dôvodu nezaplatenia splatnej sumy za verejnú službu v lehote upravenej v zmluve o poskytovaní verejných služieb, a to až do jej zaplatenia alebo do zániku zmluvy o poskytovaní verejných služieb; dočasne prerušiť poskytovanie verejnej služby možno iba po predchádzajúcom náležitom upozornení a uplynutí primeranej lehoty určenej na zaplatenie.

Podľa § 43 ods. 2, písm. a) zákona NR SR č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, účinného v čase uzatvorenia zmluvy a dodatku, podnik je povinný uzavrieť zmluvu o poskytovaní verejných služieb s každým záujemcom o poskytovanie verejnej služby, ak nie je dôvod na jej odmietnutie podľa odseku 1 písm. c).

Spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu a je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, nakoľko ide o zmluvu, ktorú uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaného privodiť akúkoľvek zmenu.

Podľa § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3, ods. 5 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

V zmysle § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách .

Z ustanovení § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

Podľa § 10c uvedeného nariadenia ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

V zmysle § 3 nariadenia v znení účinnom do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba L. B. T. platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vykonaným dokazovaním mal sú za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej boli žalovanému právnym predchodcom žalobcu poskytované služby, tak ako boli vyúčtované jednotlivými faktúrami, pričom

žalovaný sumu za tieto služby neuhradil, preto súd v tejto časti žalobu považoval za dôvodnú a zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 99,12 eur, mimo poplatku za iné poplatky a služby a zmluvnú pokutu, ktorými nárokmi sa bude zaoberať nižšie.

Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni, ktorý bol v jednotlivých faktúrach uvedený ako dátum splatnosti, dostal do omeškania, preto ho súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády a to vo výške a z jednotlivých súm za predmetné obdobie omeškania tak, ako sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. V čase omeškania bola základná úroková sadzba európskej centrálnej banky ku dňu 26.03.2012 a 26.04.2012 vo výške 1% p.a. a úrok z omeškania tak predstavuje výšku 9% ročne ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Žalobca si z faktúry č. 7203610498 uplatnil aj poplatok za prerušenie služby - neplatenie a obmedzenie služby - neplatenie v sume 33 eur. V danom prípade sa jednalo o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Navrhovateľ - žalobca je povinný k návrhu pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané).

Súd má za to, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal vznik záväzku žalovaného hradiť žalobcovi vyúčtované poplatky, tak ako ich uplatnil žalobným návrhom a teda neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku poplatkov, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, nepredložil a nepreukázal súdu, či skutočne došlo k prerušeniu či obmedzeniu služby poskytovanej jeho právnym predchodcom, aké náklady mu v súvislosti s vykonaním takéhoto úkony vznikli, aby súd mohol tieto následne posúdiť v zmysle ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, preto má súd za to, že v tejto časti bola žaloba nedôvodná a preto v tejto časti žalobu zamietol.

Čo sa týka nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, žalobca právo na zmluvnú pokutu odvíja od zmluvy o poskytovaní verejných služieb a dodatku k nej, ktoré ako typové zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Právny predchodca žalobcu ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých dodatkoch a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Súd ďalej konštatuje, že žalobca pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti, keď v zmluve je priamo uvedené, že ju uzatvárala ako fyzická osoba - nepodnikateľ. Tento vzťah medzi účastníkmi na základe zmluvy vznikol v dobe, kedy Slovenská republika už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

Súd pri hodnotení dojednaných zmluvných podmienok bral zreteľ na povahu tovaru, na ktorý zmluva bola uzavretá, keď predmetom bolo poskytovanie služieb v rámci dohodnutého programu, pričom cena za poskytované služby bola stanovená cenníkom a zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú s tým, že v zmysle dodatku sa žalovaný zaviazal, že po dobu 24 mesiacov zotrvá v zmluvnom vzťahu s podnikom a že po celú túto dobu bude bez prerušenia tieto služby využívať a to v súlade s jeho záväzkami. Zmluvná pokuta bola dojednaná pre porušenie povinností tak ako boli uvedené v jednotlivých ustanoveniach vyplývajúcich pre žalovaného zo zmluvy a predmetného dodatku. Súd bral na zreteľ aj okolnosti súvisiace s uzavretím predmetnej zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy, keď zmluva bola uzavretá na predtlačí spoločnosti, jednotlivé údaje boli vpísané zástupcom spoločnosti. Dodávateľ z hľadiska času vôbec nerozlišuje, kedy ku skutočnosti zakladajúcej nárok dodávateľa na zmluvnú pokutu dôjde s tým,

že zmluvná pokuta by mu patrila aj v prípade, žeby žalovaný len uskutočnil nejaký úkon smerujúci k ukončeniu platnosti zmluvy, teda bez ohľadu na to, či by k ukončeniu platnosti aj došlo. Ďalším aspektom je aj samotná výška zmluvnej pokuty, ktorá bola určená jednotnou sumou za porušenie viacerých pre žalovaného zo zmluvy, všeobecných podmienok a dodatku vyplývajúcich povinností.

V danej právnej veci si žalobca uplatňuje nárok z titulu zmluvnej pokuty ako sa ňou súd zaoberal vyššie, pričom sa jedná o dojednanie, ktoré bolo viacerými rozhodnutia súdov a to aj tunajšieho vyhlásené za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 11C/235/2015).

Súd poukazuje na ustanovenie § 53a ods. Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Citované ustanovenie § 53a je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok.

Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (čl. 7 ods. 1 smernice).

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov. Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 ods. 1 smernice). Citované ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku, teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/91/2011).

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú, takáto zmluvná podmienka je neplatná, jedná sa o absolútnu neplatnosť (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, naviac zákonom výslovne zakázaný a priznanie plnenie z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom, ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu. Súd je povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú už skôr judikoval. Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímavý a rešpektovaný subjektmi práva, ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania, je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke.

S ohľadom na vyššie uvedené mal súd za to, že nárok uplatnený žalobcom z titulu zmluvnej pokuty nemožno žalobcovi priznať, nakoľko sa jedná o nárok z absolútne neplatnej neprijateľnej podmienky určenej súdom, preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Žalobca mal v konaní úspech 26%, teda v časti, v ktorej

súd žalobe vyhovel a neúspech v časti 74%, ktorý predstavuje úspech žalovaného. Takto po odpočítaní úspechu žalobcu od úspechu žalovaného vznikol žalovanému ako účastníkovi konania, ktorý mal vo veci väčší úspech nárok na náhradu trov konania v pomere 48%, no keďže žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu mu žiadne trovy nevyplynuli, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.